

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

21.10.2014 м. Київ № 1112

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05 листопада 2014 року
за № 1398/26175

Про затвердження Положення про організацію навчального процесу з функціонального навчання

Відповідно до Кодексу цивільного захисту України, пункту 15 Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 819, та з метою вдосконалення навчального процесу з функціонального навчання (підвищення кваліфікації цільового призначення) керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту в навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про організацію навчального процесу з функціонального навчання, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ МНС України від 10 липня 2008 року № 514 «Про затвердження Положення про організацію навчального процесу з функціонального навчання у мережі навчально-методичних установ єдиної системи цивільного захисту», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 серпня 2008 року за № 734/15425.
3. Департаменту юридичного забезпечення МВС України (Горбась Д. В.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.
4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.
5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

А. Б. АВАКОВ

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби України

з надзвичайних ситуацій С. БОЧКОВСЬКИЙ

Перший заступник

Міністра освіти і науки України І. Р. СОВСУН

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства внутрішніх справ України

21 жовтня 2014 року № 1112

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

05 листопада 2014 року за № 1398/26175

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію навчального процесу з функціонального навчання

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає єдині вимоги до організації навчального процесу з функціонального навчання (підвищення кваліфікації цільового призначення) керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту (далі — функціональне навчання) у навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту.

2. Це Положення розроблено відповідно до Кодексу цивільного захисту України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 819 (далі — Порядок проведення навчання), інших нормативно-правових актів з питань освіти та цивільного захисту.

3. Функціональне навчання забезпечує на державному, регіональному, місцевому та об'єктовому рівнях потреби центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій у підвищенні рівня компетентності (знань, умінь) керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту (далі — керівний склад та фахівці), виконувати певні функції у межах законодавчо визначених повноважень у сфері цивільного захисту, в удосконаленні їх підготовленості виконувати службові обов'язки і поставлені завдання в усіх режимах функціонування єдиної державної системи цивільного захисту (далі — ЄДС ЦЗ).

4. Навчальний процес з функціонального навчання — система організаційних і методичних заходів, спрямованих на формування у слухачів професійних компетентностей з питань цивільного захисту на підставі вимог до структури та змісту програм функціонального навчання й категорій осіб керівного складу та фахівців, визначених у додатку 1 до Порядку проведення навчання.

5. Навчальний процес з функціонального навчання здійснюється:

1) на державному рівні — Інститутом державного управління у сфері цивільного захисту (далі — Інститут), який виконує функції головного навчально-методичного центру;

2) на регіональному, місцевому та об'єктовому рівнях — навчально-методичними центрами сфери цивільного захисту.

6. Функціональне навчання здійснюється:

1) за програмами функціонального навчання для потреб центральних органів виконавчої влади та для потреб органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання (далі — програма підвищення кваліфікації) (до 72 навчальних годин) в Інституті та на курсах удосконалення (підвищення кваліфікації) керівних кадрів регіону навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту;

2) за навчальними програмами постійно діючих семінарів (до 36 навчальних годин), на курсах першої, другої, третьої категорій (далі — міські курси) навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту.

7. Організація функціонального навчання у навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту здійснюється за такими формами:

1) денна є основною формою підвищення кваліфікації слухачів з відривом від виробництва;

2) дистанційна є формою підвищення кваліфікації слухачів без відриву від виробництва;

3) індивідуальна є особливою формою підвищення кваліфікації слухачів. Індивідуальна форма організації функціонального навчання застосовується у разі неможливості окремим категоріям осіб навчатися за іншими формами;

4) виїзна є особливою формою підвищення кваліфікації слухачів. Проводиться у складі навчальних груп з однієї або декількох споріднених категорій слухачів на базі підприємств, установ та організацій на підставі договорів (угод) з цими суб'єктами господарювання.

Форми організації функціонального навчання визначаються навчально-методичними центрами сфери цивільного захисту відповідно до програм функціонального навчання, індивідуальних планів слухачів та з урахуванням цього Положення.

Можливе поєднання різних форм навчання.

II. Планування навчального процесу

1. Планування функціонального навчання здійснюється на підставі Плану основних заходів цивільного захисту на поточний рік, що затверджується відповідно розпорядчими актами Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, центральними органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

2. Основними організаційно-методичними документами щодо планування навчального процесу з функціонального навчання є:

1) план комплектування відповідного навчально-методичного центру сфери цивільного захисту з навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів цивільного захисту на відповідний рік (далі — План комплектування) (додаток 1);

2) план роботи відповідного навчально-методичного центру сфери цивільного захисту на відповідний рік (додаток 2);

3) план-графік проведення підготовки осіб керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів цивільного захисту на підприємствах, установах, організаціях у відповідному році (додаток 3);

4) графік використання закріпленої за відповідним навчально-методичним центром сфери цивільного захисту навчально-матеріальної бази суб'єктів господарювання для проведення практичних занять зі слухачами у відповідному році (додаток 4);

5) план річного навчального навантаження педагогічного складу відповідного навчально-методичного центру сфери цивільного захисту на відповідний рік (додаток 5);

6) індивідуальний план роботи викладача на відповідний рік (додаток 6);

7) індивідуальний план роботи майстра виробничого навчання на відповідний рік (додаток 7);

8) графік педагогічного контролю навчального процесу з функціонального навчання;

9) розклади занять на кожен навчальну групу слухачів.

3. План комплектування складається:

1) Інститутом на підставі надісланих до нього від центральних органів виконавчої влади заявок на функціональне навчання;

2) навчально-методичними центрами сфери цивільного захисту на підставі надісланих до них від місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій заявок на функціональне навчання.

4. Заявки на функціональне навчання складають підрозділи (посадові особи) з питань цивільного захисту центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій на підставі потреби у навчанні і надсилають їх до Інституту та навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту.

III. Форми навчального процесу з функціонального навчання

1. Навчальні заняття

1. Навчальні заняття проводяться за програмами підвищення кваліфікації та за навчальними програмами постійно діючих семінарів. До основних видів навчальних занять з функціонального навчання за програмами підвищення кваліфікації належать:

1) лекція, що є системним та послідовним викладом викладачем навчального матеріалу із застосуванням наочних та мультимедійних засобів навчання. Вона передує всім іншим формам організації навчального процесу з функціонального навчання та проводиться з метою актуалізації всього навчального матеріалу курсу, змістового модуля. За формою організації лекція може бути:

- інформаційна;
- проблемна;
- лекція-дискусія;
- консультація;
- бесіда;
- презентація.

Лекції проводяться у лекційній залі або в аудиторіях для однієї чи більше навчальних груп. На проведення лекцій передбачається не більше 1/5 обсягу навчального часу на проведення аудиторних занять;

2) практичне заняття, яке призначене для формування конкретних умінь та навичок на основі вирішення навчальних завдань і проводиться у формі групових вправ, організаційно-ділових ігор, варіантів ситуаційного аналізу, тренінгів тощо. Навчальні завдання за змістом повинні відповідати конкретним функціональним діям посадової особи з цивільного захисту. Практичні заняття проводяться у навчальних аудиторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання та в навчальному кабінеті інформаційних технологій за підгрупами;

3) семінарське заняття, що є комплексною формою й завершальною ланкою у вивченні теоретичного матеріалу навчального модуля та складової програми, передбачених навчальним планом. Комплексність семінару полягає в обговоренні думок слухачів з роз'ясненням викладачем попередньо визначених питань теми, до яких слухачі готують тези виступів, та в поглибленому вивченні слухачами теорії й набуття ними навичок щодо використання теоретичних знань у практичній роботі. Семінарські заняття проводяться у навчальних аудиторіях з однією навчальною групою;

4) індивідуальне заняття з функціонального навчання проводиться з певними категоріями осіб, які не мають можливості навчатися у складі групи без відриву від виробництва;

5) групова вправа використовується під час вивчення регіональної складової програми підвищення кваліфікації цільового призначення керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, навчальних модулів з основ управління, організації та дій за надзвичайних ситуацій, підготовки та застосування сил цивільного захисту. Вони мають за мету прищеплення слухачам навичок з прогнозу та оцінки обстановки, розрахунку необхідних сил і засобів для проведення рятувальних та інших невідкладних дій, управління заходами з мінімізації та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Групова вправа проводиться у навчальних аудиторіях з використанням макетів, карт, схем місцевості та обчислювальної техніки навчального кабінету інформаційних технологій;

6) консультація проводиться з метою надання допомоги слухачам у самостійному вивченні навчального матеріалу. Під час консультації слухач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Консультація проводиться індивідуально або у складі навчальної групи, підгрупи.

2. До основних видів навчальних занять з функціонального навчання за навчальними програмами постійно діючих семінарів належать:

1) організаційно-ділова гра, яка застосовується з метою вироблення у слухачів навичок прийняття управлінських рішень за надзвичайних ситуацій, а також як засіб тестування рівня сформованості функціональної компетентності та її складових. Елементи організаційно-ділової гри: розподіл за ролями, змагання тощо. Організаційно-ділова гра забезпечує високий рівень наближення до реальності та проводиться у навчальних аудиторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання та навчальному кабінеті інформаційних технологій на підставі як реальних, так і змодельованих планів цивільного захисту;

2) тренінг, метою якого є підбір, закріплення і вироблення звичними для слухачів прийомів і способів дій, найбільш ефективних при виконанні певних завдань і функцій. Під час відпрацювання навчальних

питань за навчальними програмами постійно діючих семінарів використовуються переважно відео- та індивідуальні типи тренінгів;

3) консультація.

2. Індивідуальні завдання

1. Індивідуальні завдання (реферат, кваліфікаційна робота, розрахункова робота тощо) видаються слухачам у терміни, передбачені навчально-методичними центрами сфери цивільного захисту, і виконуються самостійно при консультуванні викладачем.

2. Кваліфікаційні роботи виконуються слухачами на завершальному етапі підвищення кваліфікації і передбачають:

1) систематизацію знань;

2) закріплення, розширення теоретичних і практичних знань та застосування їх при вирішенні конкретних навчальних завдань;

3) розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння практичними навичками, пов'язаних з темою роботи.

3. Слухачу надається право обрати тему кваліфікаційної роботи із запропонованих навчально-методичним центром сфери цивільного захисту або запропонувати свою з обґрунтуванням актуальності її опрацювання.

4. Кваліфікаційні роботи зберігаються в навчально-методичному центрі сфери цивільного захисту протягом п'яти років.

3. Самостійна робота слухачів

Самостійна робота слухачів є основною формою оволодіння навчальним матеріалом у виділений програмою підвищення кваліфікації та навчальною програмою постійно діючого семінару час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи слухача, регламентується навчальним планом програми підвищення кваліфікації і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу слухача, відведеного для вивчення навчального матеріалу робочої навчальної програми курсів підвищення кваліфікації цільового призначення у сфері цивільного захисту.

Зміст самостійної роботи слухача визначається програмою підвищення кваліфікації за конкретними завданнями, що розробляються для кожного заняття і забезпечуються методичними матеріалами, науковою та фаховою літературою, інформаційними джерелами та вказівками викладача.

Методичні матеріали для самостійної роботи слухачів повинні мати питання (завдання) для проведення самоконтролю.

Самостійна робота слухача над засвоєнням навчального матеріалу виконується у бібліотеці, навчально-методичному кабінеті, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях) під безпосереднім керівництвом викладача.

Навчальний матеріал, що визначений програмою підвищення кваліфікації для засвоєння слухачем у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, що опрацьовувався під час проведення аудиторних занять (під керівництвом викладача).

4. Контрольні заходи

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль:

1) поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості слухачів до виконання конкретного завдання, роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань слухачів визначаються навчально-методичним центром сфери цивільного захисту;

2) підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання слухачів шляхом виконання ними спеціальних вправ або захисту ними індивідуальних робіт.

IV. Облік навчальних занять слухачів та виданих їм посвідчень

1. Облік навчальних занять слухачів ведеться у:

- 1) журналі обліку занять та індивідуальних завдань слухачам (додаток 8). Журнал обліку занять ведеться на кожну навчальну групу;
- 2) журналі обліку роботи майстра виробничого навчання за відповідний рік (додаток 9);
- 3) журналі персонального обліку слухачів з функціонального навчання та виданих їм посвідчень про функціональне навчання у сфері цивільного захисту за відповідний рік (додаток 10);
- 4) журналі обліку роботи завідувача навчально-консультаційного пункту за відповідний рік (додаток 11);
- 5) журналі обліку взаємних і контрольних відвідувань викладачами занять у відповідному році (додаток 12);
- 6) журналі обліку консультацій у навчально-консультаційному пункті міських курсів у відповідному році (додаток 13);
- 7) картці персонального обліку слухача (додаток 14).

Картки персонального обліку слухачів ведуться в електронному вигляді в навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту для обліку та аналізу відомостей про стан проходження керівним складом та фахівцями функціонального навчання.

2. Після успішного закінчення повного курсу навчання за відповідними навчальними планами програми підвищення кваліфікації та навчальної програми постійно діючого семінару слухачі отримують посвідчення про функціональне навчання (підвищення кваліфікації цільового призначення) у сфері цивільного захисту встановленого зразка.

V. Навчальний час слухача

1. Навчальний час слухача визначається кількістю облікових одиниць часу, відведених для опанування певною програмою підвищення кваліфікації.

2. Обліковими одиницями навчального часу слухача є:

1) академічна година, яка є мінімальною обліковою одиницею навчального часу. Тривалість академічної години становить 45 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин (далі — пара);

2) навчальний день, який є складовою частиною навчального часу слухача тривалістю не більше 9 академічних годин;

3) навчальний тиждень, який є складовою частиною навчального часу слухача тривалістю не більше 45 академічних годин;

4) навчальний курс, який є завершеним періодом навчання слухача, що закінчується підсумковим контролем. Тривалість навчального курсу визначається програмами навчання.

3. Забороняється відволікати слухачів від участі в навчальних заняттях та контрольних заходах, установлених розкладом, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

VI. Робочий час викладача

1. Робочий час викладача визначається обсягом його навчальних, методичних, організаційних та інших трудових обов'язків у поточному навчальному році, які відображаються в індивідуальному робочому плані. Тривалість робочого часу викладача з повним обсягом обов'язків становить не більше 1548 годин на навчальний рік.

2. Навчальне навантаження викладача визначається обсягом навчальних занять, доручених для проведення конкретному викладачеві і виражених в облікових (академічних) годинах.

3. Мінімальний та максимальний обов'язковий обсяг навчального навантаження викладача в межах його робочого часу встановлюється навчально-методичними центрами сфери цивільного захисту з урахуванням виконання ним інших обов'язків (методичних, наукових, дослідно-експериментальних, організаційних) у порядку, передбаченому статутами навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту та колективним договором.

4. У випадках виробничої необхідності (заміна тимчасово відсутнього викладача, участь у підготовці та проведенні занять під час навчально-методичних зборів, участь у навчаннях, тренуваннях за планами начальників територіальних підсистем цивільного захисту тощо) викладач може бути залучений до проведення навчальних занять понад обов'язковий обсяг навчального навантаження, визначений індивідуальним робочим планом, у межах свого робочого часу. Додаткова

кількість облікових годин встановлюється навчально-методичним центром сфери цивільного захисту і не може перевищувати 1/4 мінімального обов'язкового обсягу навчального навантаження.

Зміни в обов'язковому навчальному навантаженні викладача вносяться до його індивідуального плану роботи.

Забороняється відволікати викладачів від проведення навчальних занять та контрольних заходів, передбачених розкладом.

VII. Робочий час майстра виробничого навчання

Тривалість робочого часу майстра виробничого навчання міських курсів становить 40 годин на тиждень.

Для проведення аудиторних занять за навчальними програмами постійно діючих семінарів відводиться не більше 240 навчальних годин на рік.

Не менше 1/2 загального робочого часу майстер виробничого навчання повинен:

брати участь у заходах практичної підготовки, що проводяться суб'єктами господарювання;

надавати консультативно-методичну та практичну допомогу керівництву підприємств, установ, організацій та навчальних закладів, громадських організацій з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях.

Обсяг часу на організаційну, методичну та інші види робіт встановлюється навчально-методичними центрами сфери цивільного захисту у порядку, передбаченому статутами навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту та колективним договором.

VIII. Методичне забезпечення навчального процесу

Методичне забезпечення включає:

програми функціонального навчання;

навчальні плани;

навчальні, навчально-наочні, методичні посібники;

інструктивно-методичні матеріали до семінарських і практичних занять;

контрольні завдання до семінарських і практичних занять;

рекомендації з практики навчання населення безпеці життєдіяльності, діям у надзвичайних ситуаціях;

опорні конспекти, технологічні карти, курси лекцій;

методичні матеріали до відпрацювання слухачами тестових та індивідуальних завдань для перевірки їх рівня засвоєння знань тощо.

**Начальник Департаменту
юридичного забезпечення
Міністерства внутрішніх справ України
полковник міліції**

Д. В. ГОРБАСЬ

Додаток 1
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 2 розділу II)

ПЛАН
комплектування _____ з навчання керівного складу та фахівців,
(найменування навчально-методичного центру
сфери цивільного захисту)
діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів
з питань цивільного захисту на 20__ рік

№ з/п	Категорії слухачів	Загальна кількість годин за програмами навчання	Загальна кількість осіб			Термін проведення занять	Найменування районів, міст та кількість осіб, що навчаються	
			за державним замовленням	з них працівників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування	за договорами		район	місто
	Усього							

(керівник підрозділу з питань цивільного захисту)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Начальник _____

(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 2
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 2 розділу II)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник _____
(найменування навчально-методичного центру
сфери цивільного захисту)

(підпис, прізвище, ініціали)
« ____ » _____ 20__ року

ПЛАН
роботи _____ **на 20__ рік**
(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

(визначаються нормативні й директивні документи центральних та місцевих органів влади,
на підставі яких здійснюється планування роботи центру на навчальний рік)

(визначаються пріоритети у роботі, що визначені головним завданням щодо підготовки Єдиної державної системи
цивільного захисту на навчальний рік)

№ з/п	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Хто залучається	Відмітка про виконання
I. Участь у заходах (навчання, тренування, перевірки стану цивільного захисту, збори, наради, конференції, семінари тощо), що проводяться за планами вищестоящих органів					
1	ДСНС України				
2	Керівником територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ				
3	Головним управлінням (управлінням) ДСНС України в Автономній Республіці Крим, області, містах Києві та Севастополі				
4	Інститутом державного управління у сфері цивільного захисту				
II. Заходи, що проводяться навчально-методичним центром сфери цивільного захисту					
1	Навчальна робота: 1) навчання слухачів на курсах підвищення кваліфікації керівних кадрів регіону — (__ груп/осіб); 2) навчання на __ міських курсах — (__ груп/осіб); 3) навчання у навчально-консультаційному пункті міста _____ — (__ груп/осіб)				
2	Методична робота: 1) науково-методичне забезпечення навчального процесу 2) навчально-методична робота: день професійної майстерності; методичні наради; засідання педагогічної ради; засідання методичних комісій; інструкторсько-методичні заняття; показові заняття; відкриті заняття; пробні заняття; розроблення методичних розробок 3) організаційно-методична робота: контроль за організацією навчальної діяльності, методичним забезпеченням, якістю навчання та надання консультаційно-методичної допомоги керівництву суб'єктів господарювання з питань цивільного захисту на міських курсах та навчально-консультаційних пунктах; заходи педагогічного контролю під час навчального процесу;				

№ з/п	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Хто залучається	Відмітка про виконання
	заходи щодо методичного керівництва роботою консультаційних пунктів при місцевих житлово-експлуатаційних органах; надання методичної допомоги у проведенні Дня цивільного захисту в загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах; надання методичної допомоги в проведенні Тижня безпеки дитини у дошкільних навчальних закладах; вивчення стану та організації навчального процесу з основ безпеки життєдіяльності і цивільного захисту в навчальних закладах; заходи з координації діяльності методичних кабінетів базових (опорних) загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів з цивільного захисту;				
	заходи консультаційно-методичної допомоги педагогічним працівникам дошкільної, загальноосвітньої та професійно-технічної підготовки вихованців та учнів з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності; методичне забезпечення навчання населення, не зайнятого у сфері виробництва та обслуговування, основним способам захисту та діям у надзвичайних ситуаціях; внутрішня організаційна робота (службові наради, збори трудового колективу тощо) 4) заходи з підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників: підвищення кваліфікації на спеціальних курсах у системі післядипломної педагогічної освіти; підвищення кваліфікації у системі додаткової спеціальної підготовки у сфері цивільного захисту; засідання методичної наради з метою оцінки професійної діяльності, загальної культури, моральних якостей педагогічних працівників, які атестуються; засідання атестаційної комісії з розгляду поданих педагогічними працівниками заяв				
3	Кадрове забезпечення та виховна робота				
4	Матеріально-технічне забезпечення та робота з удосконалення навчально-матеріальної бази				
5	Фінансове забезпечення діяльності навчально-методичного центру сфери цивільного захисту				
6	Адміністративно-господарче забезпечення діяльності навчально-методичного центру сфери цивільного захисту				
7	Звітність				

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20 ____ року

Додаток 3
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 2 розділу II)

ЗАТВЕРДЖУЮ

(керівник районної державної адміністрації
(міської (районної у місті) ради))

(підпис, ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ р.

ПЛАН-ГРАФІК
проведення практичної підготовки осіб керівного складу і фахівців,
діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів цивільного захисту
на підприємствах, установах, організаціях _____ в 20__ році
(назва міста, району)

№ з/п	Найменування підприємства, організації, установи	Заходи					
		комплексні спеціальні об'єктові навчання, тренування з питань цивільного захисту*		цільові та тематичні спеціальні об'єктові тренування			
		навчання	тренування	спеціалізованих служб	формувань цивільного захисту	протипожежні	протиаварійні

Начальник територіального органу ДСНС України _____
(посада, підпис, ініціали, прізвище)

Завідувач міських курсів цивільного захисту _____
(посада, підпис, ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ р.

* Комплексні спеціальні об'єктові навчання і тренування ЦЗ позначаються за видом призначення: Пл. — планові, Е — експериментальні, П — показові.

Додаток 4
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 2 розділу II)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник _____
(найменування навчально-методичного центру
сфери цивільного захисту)

(підпис, прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ року

ГРАФІК

використання закріпленої за _____
(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

**навчально-матеріальної бази суб'єктів господарювання
для проведення практичних занять зі слухачами у 20__ році**

№ з/п	Найменування суб'єкта господарювання	Навчальна категорія слухачів	Номери тем, проведення яких планується на суб'єкті господарювання	Терміни проведення занять

(посада) _____
(підпис) _____
(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ року

ПОГОДЖЕНО:

Керівник суб'єкта господарювання

(підпис, ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ року

Додаток 6
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 2 розділу II)

_____ (найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник курсів удосконалення
керівних кадрів регіону

_____ (підпис, прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ року

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
роботи викладача на 20__ рік**

Прізвище _____

Ім'я _____

По батькові _____

Бюджет часу на навчальний рік

Бюджет робочого часу на навчальну, методичну і дослідницько-експериментальну та організаційну роботу __ годин.

Навчальне навантаження ____ годин на рік, установлене наказом від _____ 20__ року № ____.

I. Розподіл часу за півріччями та основними видами діяльності

№ з/п	Види робіт	Обсяг робіт в годинах					
		перше півріччя		друге півріччя		за рік	
		за планом	виконано	за планом	виконано	за планом	виконано
1	Навчальна робота						
2	Методична робота						
3	Дослідно-експериментальна робота						
4	Організаційна робота						
	Усього						

II. Розподіл часу за видами робіт

№ з/п	Види робіт	Основні види робіт					
		перше півріччя		друге півріччя		за рік	
		за планом	виконано	за планом	виконано	за планом	виконано
1	Навчальна робота:						
	читання лекцій						
	проведення практичних, семінарських занять						
	проведення індивідуальних занять, консультацій						
	керівництво, перевірка і приймання індивідуальних завдань, спеціальних контрольних вправ						
	проведення відкритих занять						
	відвідування відкритих та поточних занять						
	проведення заліків						
	Усього						
2	Методична робота:						
	написання, переробка конспектів лекцій, методичних матеріалів, контрольних тестів і завдань						
	розробка робочих навчальних програм						
	підготовка комп'ютерного програмного забезпечення						
	розробка навчальних посібників, словників, довідників						
	розробка і впровадження наочних навчальних матеріалів						
	складання завдань для проведення модульного та підсумкового контролю, завдань для проведення тестового контролю						
	підготовка матеріалів статей для розміщення у спеціалізованих журналах, на сайтах						
	вивчення і впровадження передового досвіду організації навчального процесу						
	підготовка тез доповідей (повідомлень) на семінарах, конференціях						
	участь у роботі науково-методичних семінарів, конференцій, інших представницьких педагогічних заходів за тематикою цивільного захисту						
	розробка і впровадження нових форм, методів і технологій навчання						
	надання методичної допомоги майстрам виробничого навчання міських курсів						
	Усього						
3	Дослідно-експериментальна робота:						
	виконання індивідуальних дослідно-експериментальних завдань за єдиною науково-методичною проблемою центру						
	виконання дослідницьких завдань на замовлення ДСНС України, Інституту						
	участь у роботі творчих педагогічних об'єднань регіону з планами спільного виконання дослідно-експериментальних робіт						
	інші заходи (з урахуванням ступеня участі викладача у проведенні дослідно-						

	експериментальних робіт)								
	Усього								
4	Організаційна робота:								
	участь в організації і проведенні регіональних і місцевих зборів, оглядів, конкурсів тощо								
	участь у підготовці і проведенні студентських, учнівських олімпіад, вікторин, змагань за тематикою цивільного захисту та безпеки життєдіяльності								
	участь у заходах з професійної підготовки та оперативної підготовки територіальних органів і підрозділів цивільного захисту								
	участь у перевірках стану готовності територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок								
	участь у заходах з підготовки органів управління і сил територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок								
	виконання обов'язків куратора								
	інші заходи за дорученням керівника курсів удосконалення керівних кадрів								
	виконання оперативних завдань								
	Усього								
	Загальний обсяг годин								

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20 __ р.

ВИСНОВОК
щодо виконання індивідуального плану роботи

(загальна оцінка, якість виконаних робіт, вказівки та рекомендації)

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20 __ р.

Додаток 7
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 2 розділу II)

(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник курсів удосконалення
керівних кадрів регіону

(підпис, прізвище, ініціали)

«___» _____ 20__ року

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
роботи майстра виробничого навчання на 20__ рік

Прізвище _____

Ім'я _____

По батькові _____

Бюджет часу на навчальний рік

Бюджет робочого часу на навчальну, методичну та організаційну роботу ___ годин.

Навчальне навантаження ___ годин на рік, установлене наказом від _____ 20__ року № ____.

I. Розподіл часу за півріччями та основними видами діяльності

№ з/п	Види робіт	Обсяг робіт у годинах					
		перше півріччя		друге півріччя		за рік	
		за планом	виконано	за планом	виконано	за планом	виконано
1	Навчальна робота						
2	Методична робота						
3	Організаційна робота						
	Усього						

II. Розподіл часу за видами робіт

№ з/п	Види робіт	Основні види робіт					
		перше півріччя		друге півріччя		за рік	
		за планом	виконано	за планом	виконано	за планом	виконано
1	Навчальна робота:						
	Курсове навчання згідно з програмами постійно діючих семінарів:						
	групові заняття						
	тренінги						
	навчальні екскурсії						
	консультації						

	Усього						
	Участь у заходах практичної підготовки, що проводяться суб'єктами господарювання						
	Усього						
	Надання допомоги керівництву підприємств, установ, організацій та навчальним закладам з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях:						
	консультаційно-методична допомога керівному складу та фахівцям суб'єктів господарювання на базі консультаційно-методичного кабінету курсів під час чергування						
	консультаційно-методична допомога керівному складу та фахівцям суб'єктів господарювання на їх базі						
	методичне керівництво роботою консультаційних пунктів при житлово-експлуатаційних організаціях органів місцевого самоврядування						
2	Методична робота:						
	написання, переробка методичних матеріалів						
	розробка і впровадження наочних навчальних матеріалів						
	участь у проведенні Дня професійної майстерності						
	участь у засіданні методичної комісії						
	проведення відкритих занять						
	відвідування відкритих та поточних занять						
	участь у роботі з виконання дослідно-експериментальних завдань за єдиною науково-методичною проблемою центру						
3	Організаційна робота:						
	участь у засіданні педагогічної ради						
	виконання обов'язків куратора навчальної групи						
	участь у підготовці і проведенні представницьких педагогічних заходів за тематикою цивільного захисту та безпеки життєдіяльності						
	здійснення просвітницько-інформаційної роботи						
	складання планів проведення занять з курсового навчання						
	інші заходи за дорученням начальника курсів удосконалення керівних кадрів						
	Усього						
	Загальний обсяг годин						

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20 __ р.

ВИСНОВОК
щодо виконання індивідуального плану роботи

(загальна оцінка, якість виконаних робіт, вказівки та рекомендації)

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20 __ р.

ДСНС України

(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

ЖУРНАЛ
обліку занять та індивідуальних завдань слухачам

Група № _____

Керівник групи _____

Старший групи, слухач _____

Почато _____ 20__ року

Закінчено _____ 20__ року

Список слухачів

Облік відвідувань занять:

Присутній «+», відсутній «-», хворий «х»

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Місце роботи	Посада	Дата проведення занять					
				початок занять	кінець занять				

Примітка. Розділ розміщується на розвороті журналу.

I. Облік проведених занять

Дата	Кількість годин	Тема занять	Прізвище викладача, підпис

II. Облік індивідуальних завдань

Дата	Кількість годин	Найменування завдання	Прізвище слухача	Прізвище викладача, підпис

III. Розрахунок навантаження

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові педагогічного працівника	Кількість годин			Загальна кількість годин
		за розкладом	навчальна робота, що виконана поза розкладом занять		
			керівництво, перевірка і приймання індивідуальних завдань	проведення консультацій	
Усього					

- Примітки: 1. У розділі II журналу ведеться облік завдань, отриманих слухачами курсів удосконалення керівних кадрів регіону при навчанні їх за формою самостійної роботи (до 1/2 навчального часу за програмою).
2. У графах 4–8 розділу III журналу відображаються види навчальної роботи за обліковими нормами часу на їх виконання згідно з наказом МОН України від 07 серпня 2002 року № 450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21 вересня 2002 року за № 698/6986. У розділ заносяться загальні результати роботи кожного викладача, який брав участь у навчанні слухачів групи.

Додаток 9
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 1 розділу IV)

ДСНС України

(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

ЖУРНАЛ
обліку роботи майстра виробничого навчання
за 20__ рік

Майстер виробничого навчання _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Почато _____ 20__ року

Закінчено _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач _____ міських курсів __ категорії

(підпис, прізвище, ініціали)

«__» _____ 20__ року

ОБЛІК
роботи майстра виробничого навчання за 20__ рік

Дата	Кількість годин на проведення заходу	Місце проведення	Найменування проведених заходів	Кількість осіб, які пройшли навчання
I. Теоретичне навчання згідно з навчальними програмами постійно діючих семінарів				
II. Участь у проведенні заходів практичної підготовки, що проводяться суб'єктами господарювання				
III. Надання допомоги керівництву підприємств, установ, організацій та навчальних закладів з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях				
IV. Навчально-методична робота				
V. Організаційна робота				
VI. Інші види робіт				

- Примітки:
1. Журнал заводиться майстром виробничого навчання міських курсів на рік, заповнюється ним індивідуально за результатами основних видів роботи за місяць та затверджується завідувачем курсів.
 2. Розділ III журналу заповнюється відповідно до переліку робіт, що пов'язані з наданням консультаційно-методичної та практичної допомоги керівництву підприємств, установ, організацій та навчальних закладів з підготовки населення до дій за надзвичайних ситуацій.
 3. У розділі IV відображаються заходи, пов'язані з підвищенням ефективності навчального процесу на міських курсах, розвитком професійної майстерності майстра виробничого навчання тощо.
 4. У розділі V відображаються заходи, пов'язані з участю майстра виробничого навчання в нарадах, профорієнтаційній та позашкільній роботі з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності з молоддю, у заходах з контролю та підготовки органів управління та суб'єктів господарювання з питань цивільного захисту за планами підрозділів з питань цивільного захисту місцевих органів влади тощо.

(посада)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20 __ року

Додаток 10
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 1 розділу IV)

ДСНС України

(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

ЖУРНАЛ
персонального обліку слухачів з функціонального навчання
та виданих їм посвідчень про функціональне навчання
у сфері цивільного захисту за 20__ рік

Почато _____ 20__ року

Закінчено _____ 20__ року

ОБЛІК
слухачів з функціонального навчання та виданих їм посвідчень
про функціональне навчання у сфері цивільного захисту

№ з/п	Серія та номер посвідчення	Прізвище та ініціали слухача	Місто (район) та місце його роботи	Основна посада	Посада за заходами цивільного захисту	Дата закінчення навчання	Підпис про отримання посвідчення

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

«__» _____ 20__ року

ДСНС України

(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

ЖУРНАЛ
обліку роботи завідувача навчально-консультаційного пункту
за 20__ рік

Завідувач навчально-консультаційного пункту _____
(підпис, ініціали, прізвище)

Почато _____ 20__ року
Закінчено _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник _____
(найменування навчально-методичного центру
сфери цивільного захисту)

(підпис, прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ року

ОБЛІК
роботи завідувача навчально-консультаційного пункту за 20__ рік

Дата	Кількість годин на проведення заходу	Місце проведення	Найменування проведених заходів	Кількість осіб, які пройшли навчання
I. Участь у заходах практичної підготовки, що проводяться суб'єктами господарювання				
II. Надання допомоги керівництву підприємств, установ, організацій та навчальних закладів з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях				
III. Організаційна робота				
IV. Інші види робіт				

- Примітки: 1. Журнал заводиться завідувачем навчально-консультаційного пункту на рік, заповнюється ним індивідуально за результатами основних видів роботи за місяць та затверджується начальником центру.
2. Розділ II журналу заповнюється відповідно до переліку робіт, що пов'язані з наданням консультаційно-методичної та практичної допомоги керівництву підприємств, установ, організацій та навчальних закладів з підготовки населення до дій за надзвичайних ситуацій.
3. У розділі III відображаються заходи, пов'язані з участю завідувача навчально-консультаційного пункту в нарадах, профорієнтаційній та позашкільній роботі з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності з молоддю, у заходах з контролю та підготовки органів управління та суб'єктів господарювання з питань цивільного захисту за планами підрозділів з питань цивільного захисту місцевих органів влади тощо.

(посада)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ року

Додаток 12
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 1 розділу IV)

ДСНС України

(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

**ЖУРНАЛ
взаємних і контрольних відвідувань занять педагогічних працівників**

(назва курсів, циклу практичної підготовки)

у 20__ році

Дата відвідування, час, аудиторія, група	Хто відвідав (посада, прізвище та ініціали)	Вид занять, тема, прізвище та ініціали викладача	Відгук та рекомендації особи, яка відвідала заняття	Відмітка про ознайомлення викладача з відгуком	Відмітка керівника курсів, циклу

Додаток 13
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 1 розділу IV)

ДСНС України

(найменування навчально-методичного центру сфери цивільного захисту)

**ЖУРНАЛ
обліку консультацій у навчально-консультаційному пункті міських курсів
у 20__ році**

Дата проведення консультації	Тема та її стислий зміст	Посада та прізвище особи, якій надано консультацію	Кількість годин	Підпис	Прізвище та ініціали, особи, яка надала консультацію

Додаток 14
до Положення про організацію
навчального процесу
з функціонального навчання
(пункт 1 розділу IV)

**КАРТКА
персонального обліку слухача**

Найменування навчальної категорії	Прізвище, ім'я та по батькові слухача	Суб'єкт господарювання, з якого відряджався слухач на навчання	Основна посада	Посада за заходами з цивільного захисту	Термін навчання